

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 407/2010-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 30. septembra 2010 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. I. R., Z., zastúpeného advokátom JUDr. I. H., K, vo veci namietaného porušenia čl. 12 ods. 1 a 2, čl. 13 ods. 1 a 4, čl. 41 ods. 1 a 4 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v konaniach vedených Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen pod bližšie neuvedenou spisovou značkou, Obvodným oddelením Policajného zboru Zvolen pod sp. zn. ORP-OBV-ZV-16-211/2010, Okresným súdom Zvolen pod sp. zn. 12 C 137/2007 a Krajským súdom v Banskej Bystrici pod sp. zn. 12 Co 164/2010 a sp. zn. 17 Co 52/2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. I. R. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. júla 2010 doručená sťažnosť Ing. I. R., Z. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie čl. 12 ods. 1 a 2, čl. 13 ods. 1 a 4, čl. 41 ods. 1 a 4 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v konaniach vedených Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen

(ďalej len „úrad práce“) pod bližšie neuvedenou spisovou značkou, Obvodným oddelením Policajného zboru Zvolen (ďalej len „obvodné oddelenie“) pod sp. zn. ORP-OBV-ZV-16-211/2010, Okresným súdom Zvolen (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 12 C 137/2007 a Krajským súdom v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) pod sp. zn. 12 Co 164/2010 a sp. zn. 17 Co 52/2010. Sťažnosť bola odovzdaná na poštovú prepravu 19. júla 2010. Na výzvu ústavného súdu bola sťažnosť doplnená podaním z 2. septembra 2010 doručeným ústavnému súdu 6. septembra 2010, ako aj ďalším podaním z 22. septembra 2010 doručeným 23. septembra 2010 (bez vyzvania ústavného súdu).

Zo sťažnosti a z jej doplnení vyplýva, že sťažovateľ 6. apríla 2010 osobne oznámil obvodnému oddeleniu a úradu práce, že jeho vtedajšia manželka odvieďa bez jeho vedomia 31. marca 2010 zo Z. ich dve maloleté deti, tají miesto ich pobytu a znemožňuje mu s nimi akýkoľvek kontakt. Dňa 8. apríla 2010 podal okresnému súdu návrh na predbežné opatrenie, ktorým by sa mu deti zverili do opatery. Obvodné oddelenie a úrad práce zostali nečinné, čím nechránili jeho právo a povinnosť opatrovať deti, ako aj právo detí na opateru zo strany sťažovateľa podľa čl. 41 ods. 4 ústavy v spojení s ustanovením § 28 ods. 1 písm. a) a ods. 2 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rodine“). Podľa sťažovateľa došlo tým aj k spáchaniu trestného činu únosu. Okresný súd nevyhovел návrhu sťažovateľa na vydanie predbežného opatrenia, rovnako ako ani krajský súd na základe podaného odvolania. Krajský súd rozsudkom z 10. júna 2010 vyhovел návrhu manželky na rozvod manželstva a zverenie detí do jej opatery. Sťažovateľ zdôrazňuje, že od podania návrhu na vydanie predbežného opatrenia uplynuli viac ako dva mesiace, čo treba považovať za nečinnosť krajského súdu aj napriek tomu, že zároveň prebiehalo rozvodové konanie. Krajský súd zostal absolútne ľahostajný k „doslova úpenlivým apelom“ sťažovateľa zo začiatku mája 2010 a na odvolacom pojednávaní 27. mája 2010, aby ukončil vtedy už jeden, resp. dva mesiace trvajúce svojvoľné, neodôvodnené, neuveriteľne bezohľadné porušovanie práva na vzájomný styk s deťmi. Niekoľko dní po únose detí syn sťažovateľovi potvrdil, že manželka deti trvalo presťahovala do B. Syn sa asi po troch týždňoch vrátil domov a spolu aj so staršou dcérou žijú aj so sťažovateľom vo Z. Napriek enormnej snahe sťažovateľa manželka naďalej znemožňovala jeho kontakt s mladšou dcérou. Sťažovateľ informoval o situácii

18. mája 2010 úrad práce a 1. júna 2010 obvodné oddelenie s tým, že ide o trestný čin týrania blízkej a zverenej osoby. Obvodné oddelenie vec odstúpilo Úradu justičnej a kriminálnej polície Okresného riaditeľstva Policajného zboru Zvolen. Úrad práce zostal naďalej úplne nečinný. Návrh manželky na rozvod manželstva okresný súd v januári 2008 zamietol, avšak krajský súd tento rozsudok zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Novým rozsudkom okresného súdu z októbra 2009 bolo manželstvo rozvedené, na základe posudku znalkyne boli deti zverené manželke a styk sťažovateľa s nimi bol určený na každú sobotu a nedeľu. Na základe odvolania sťažovateľa a manželky rozsudkom krajského súdu z 10. júna 2010 bol rozsudok okresného súdu potvrdený, pokiaľ ide o rozvod, zverenie detí a určenie výživného. Rozsah styku sťažovateľa s deťmi bol obmedzený. Sťažovateľ považuje rozsudok za nespravodlivý a diskriminačný. Rozsudok je postavený na subjektívnom uznaní dôveryhodnosti vyjadrení manželky, cieľavedomej účelovej kriminalizácii sťažovateľa, preceňovaní významu SMS správ posielaných sťažovateľom manželke a znaleckom posudku. V rozsudku sú zámerne v neprospech sťažovateľa uvedené viaceré nepravdivé a nepodložené skutočnosti. Podľa okresného súdu totiž za všetko zlé môže sťažovateľ. V správaní manželky nenašiel ani jeden nedostatok. Nezodpovedá skutočnosti, že by syn potvrdil pred súdom zlé správanie sťažovateľa voči manželke, ide o výmysel.

Sťažovateľ zhrňuje svoje námietky porušenia čl. 41 a čl. 46 ods. 1 ústavy v dopĺňujúcom podaní z 22. septembra 2010. Ide o štyri okruhy otázok, ktoré formuluje takto:

«Ad1)

Na viacerých miestach svojich odôvodnení rozhodnutí sa ako prvostupňový súd tak aj odvolací súd explicitne vyjadrujú, že výpoveď odporkyne bola v konečnom dôsledku viac presvedčivejšia ako argumentácia predložená sťažovateľom. Ak berieme do úvahy skutočnosť, že súd hodnotí v zmysle Občianskeho súdneho poriadku dôkazy vo vzájomnom kontexte, dopracujeme sa k zisteniu, že nedostatky vykázané v rámci znaleckých posudkov (viď nižšie Ad 2) sa stali z kontextuálneho dôvodu základom pre priznanie vyššej miery pravdivostnej hodnoty výpovedi odporkyne. Pri akceptovaní záveru znalca PhDr. C. resp. pri vykonaní kontrolného znaleckého posudku na návrh sťažovateľa, by súd nebol mohol

prikladať takú váhu tejto výpovedi odporkyne ako v skutočnosti urobil. Predmetnú výpoveď by musel hodnotiť rovnako. Viackrát súdom prízvukované „osobnostné nedostatky“ sťažovateľa by sa tak dostali do rovnakého pomeru s „nedostatkami osobnosti“, ktorými disponovala odporkyňa, a ktoré boli rovnako zachytené v znaleckých posudkoch. Tak napríklad zo znaleckého posudku PhDr. H. vyplývajú negatívne osobnostné vlastnosti odporkyne a síce (cit.): „Snaží sa vyhnúť riešeniu nepríjemných vecí, dochádza k hromadeniu problémov, ľahko robí chyby, nekontroluje správanie. Pôvodne ľahkovážna, nedôsledná, ľahostajná, rozladená, mrzutá...“ V posudku je spomenuté aj priznanie odporkyne k mimomanželskému vzťahu. Ak si teda postavíme takto negatívne vykreslený charakter osobnosti odporkyne do kontrastu s pozitívnymi hodnotiacimi úsudkami znalca o sťažovateľovi (cit.): „Právne povedomie dostatočné, Spektrum sociálnokultúrnych a morálne etických zábran je dostatočne vytvorené. Sféra záujmov a hodnôt je bohatá a kultivovaná. Nezisťujeme patologicky podmienenú agresivitu. Základné črty disociality, asociality a antisociality nie sú prítomné. Nezisťujeme ilúziu, pseudoilúzie ani senzitivnu vzťahovačnosť zisťujeme slabú udržateľnosť záveru prijatého súdmi, ktoré sa priklonili k názoru odporkyne ako osobe psychologicky a emotívne vyspelejšej osobe. Nehovoriac o skutočnosti podčiarkujúcej takto negatívne vyobrazenú osobnosť odporkyne a síce vyšetrovanie v súvislosti s napadnutím a vyhrázaním sa zabitím sťažovateľa odporkyňou podloženej aj lekárskeho posudkom.

Týmto sťažovateľ nemá na mysli záver o jednoznačnom splnení podmienok na zverení detí do jeho opateru (i keď vhodnosť sťažovateľa na výchovu potvrdil samotný Krajský súd) ale mieni upriamiť pozornosť na relatívnosť preukázaného skutkového zistenia, o ktoré súd oprel svoju právnu argumentáciu. Teda že všeobecné súdy nepostupovali konformne s ústavnými princípmi Slovenskej republiky (princípom dôkladného a náležitého objasnenia skutkových okolností prípadu). Výpovedná hodnota sťažovateľa v komparácii s výpovednou hodnotou odporkyne sa dostáva v tejto relácii do quasi ekvivalencie a ťažko je za takýchto okolností prijať stanovisko na koho strane je pravda.

Ad 2)

Znalecké posudky (Mgr. O. D., MUDr. V., MUDr. Ď. a PhDr. H.) zohľadnené všeobecnými súdmi pri rozhodovaní v konaní o rozvode a zverení detí do starostlivosti

jednému z rodičov nemôžu z pohľadu sťažovateľa viesť súd k názoru o ich pravdivosti z dôvodu podmienok za akých došlo v priebehu celého procesu k ich hodnoteniu. Sťažovateľ opakovane namietal objektivnosť znaleckých posudkov, ktoré spoločne smerovali proti jeho osobe, a ktoré ho vykreslili ako osobu menej vhodnú pre zverenie detí do starostlivosti v porovnaní s ich matkou. V rámci rozvodového konania, posúdenie predpokladov rodičov opatrovať deti riešil len posudok Mgr. D. Ostatné posudky, H., V. a Ď., C., boli v rámci trestného konania proti osobe sťažovateľa po účelovom oznámení odporkyne. Na ňu vypracovala posudok len H., kontrolné a obdobné posudky ktoré sťažovateľ žiadal urobiť aj na ňu, neboli nariadené a teda je neproporcionálna posudková báza na porovnávanie oboch osobností. O objektivizáciu názoru súdu ku svojej osobe sa sťažovateľ pokúšal častejšie s odkazom na znalecký posudok PhDr. C. (ako kontrolný posudok k posudku PhDr. H.) konkrétne na pojednávaní 15. 04. 2009, ktorý by vniesol do rozhodovania súdu objektívnejší obraz s následkami opísanými v predošlom odseku. Negatívne obrazu o osobe sťažovateľa nahráva predovšetkým spôsob, akým súdy dôvodili nevhodnosť osobnostných znakov sťažovateľa na zverenie detí do osobnej starostlivosti. Svojoľná interpretácia výsledkov znaleckých posudkov vo forme účelového prispôsobovania zmyslu v ňom použitých viet (odôvodnenie rozsudku OS Zvolen 12C 137/2007, na ktoré sťažovateľ upozornil v odvolaní) napomáha spolu s ostatnými zisteniami ku diskreditácii osoby sťažovateľa. Nevykonanie dôkazu kontrolného znaleckého posudku resp. nezohľadnenie posudku PhDr. C. vytvára spolu so svojoľným výkladom existujúcich znaleckých posudkov nedostatočné objasnenie skutkového stavu s následkami a legitimuje tak rozhodnutie o porušení práva na súdnu ochranu.

Ad 3)

Sťažovateľ naďalej považuje svoje vyjadrenia materiálne zachytené v SMS správach ku osobe odporkyne za preceňované, ktorým sa prikladá v celkovom kontexte nadpriemerná výpovedná a dôkazná kvalita. Je si však vedomý eticky nesprávneho riešenia tejto veci, čo ako na pojednávaniach tak aj v pôvodne ústavnej sťažnosti potvrdil svojím stanoviskom o tom, že nepovažuje to za najvhodnejšiu reakciu na danú situáciu. Svoju chybu si v tomto prípade priznal a nesprávnosť tohto konania náležite aj reflektoval a oľutoval. Nie sú preto pravdou tvrdenia súdov (ako dôvod priklonenia sa k tvrdeniam odporkyne) o tom, že v priebehu procesu si sťažovateľ chybu nepriznal ako ani tú skutočnosť, že svojou mierou

prispel k rozvráteniu manželských a rodinných vzťahov. Ešte raz však sťažovateľ prízvukuje, že tieto vyjadrenia boli výsledkom dlhodobých fyzických a vulgárnych verbálnych výpadov odporkyne voči jeho osobe, jej úsilia o rozpad rodiny akýmikoľvek prostriedkami, podvádzania v intímnej oblasti, zabránenia aj telefonической komunikácie s milovanými deťmi, dlhotrvajúceho žiaľu z odlúčenia detí od neho, ako aj frustrácie z neprimeraného konania kompetentných orgánov pri riešení takto bytostných otázok. Týka sa to predovšetkým odvedenia najmladšej dcéry Adriany matkou, ku ktorej tak vrúcny a plnohodnotný rodičovský vzťah bol týmto odvedením pošliapaný. Súdy mu ani v tomto prípade, kedy matka dieťaťa bránila sťažovateľovi v styku s dieťaťom neposkytli účinnú právnu ochranu. Na konanie matky dieťaťa sťažovateľ súdy upozorňoval, pričom konanie matky ho podnietilo aj k podaniu návrhu na nariadenie predbežného opatrenia. Trápenie a citové traumy, ktoré zažíval sťažovateľ v priebehu celého procesu (a ktoré sťažovateľ detailne opísal vo svojich podaniach) nemôžu byť nezohľadnené pri vyhodnocovaní obsahu textových správ.

Ad 4)

V neposlednom rade na podporu tvrdenia o neudržateľnom skutkovom stave zistenom všeobecnými súdmi sťažovateľ uvádza aj mechanizmus vyhodnocovania výpovede syna Ondreja. Na jednej strane sa Krajský súd pri dôvodení prijatého rozhodnutia odvoláva na jeho výpoveď (cit.) „... Jeho neuvážené kroky vedúce k trestnému stíhaniu, vulgárne správanie, čo potvrdila nielen navrhovateľka, ale aj obsah SMS správ, a túto skutočnosť dokonca uviedol vo výpovedi maloletý Ondrej, tieto vzťahy nielenže neutužujú, ale práve naopak rozvracajú.“ no hneď vzápätí v ďalšom texte jeho tvrdenia o iných skutočnostiach súd spochybňuje. Ako Krajský súd uvádza (cit.) „Odvolačný súd vyhodnotil odpoveď, maloletého Ondreja ako takú, ktorá ho nepresvedčila o tom, že vy navrhovateľka vo výchove urobila také závažné pochybenia, ktoré by boli podkladom pre to aby maloletý bol zverený do výchovy a starostlivosti otca“. Týmto súd nepovažoval hodnovernosť tvrdení maloletého Ondreja za každých okolností pravdivú ale za často podľa okolností prípadu sa meniacu.

Preto aj tento dôkaz má podľa názoru sťažovateľa slabú uchopiteľnosť a v kontexte s ostatnými „slabými“ dôkazmi nevytvára spoľahlivé objasnenie skutkových otázok.

Záverom tohto podania si sťažovateľ opätovne dovoľuje namietat' stabilitu sudcovského zisťovania skutkových okolností v príslušných konaniach. Ak závery, o ktoré sa opierajú všeobecné súdy pri formulovaní rozhodnutia vychádzajú z takýchto „deravých“ základov tak ani judiciálna výstavba práv a povinností regulujúca starostlivosť o deti v tomto prípade nie je z pohľadu ústavného poriadku Slovenskej republiky obhájitelná. Súdy hodnotili dôkazy selektívne, pričom tento postup v odôvodnení dostatočne nevyargumentovali. Na základe uvedeného je podľa názoru sťažovateľa zřejmé, že súdne rozhodnutia sú arbitrárne. Pochybenia v procese realizácie práva každého účastníka konania na spravodlivé konanie sa tak ďalej prenášajú a zasahujú do iných ústavných práv a povinností, v tomto prípade rodičovských práv a práv detí zhmotnených v čl. 41 Ústavy. Práve zásah do tejto citlivej sféry, prejavujúci sa predovšetkým odvlčením maloletej dcéry Adriany matkou, jej zverenie matke napriek tomu, že Krajský súd uvádza, že ideálnym riešením by bola striedavá výchova detí rodičmi a v prípade Adrianky tomu nič nebráni, zverenie Radky a Ondrejka matke, napriek tomu že bývali po odsťahovaní sa matky zo Zvolena s otcom je to, čo najviac trápi sťažovateľa v celej tejto kauze. V nadväznosti na to sťažovateľ žiada, aby Ústavný súd rozhodol v intenciách pôvodnej ústavnej sťažnosti v znení jej doplnkov.»

Sťažovateľ navrhol vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie označených článkov ústavy v konaniach vedených úradom práce, obvodným oddelením, okresným súdom a krajským súdom s tým, aby rozsudok krajského súdu sp. zn. 17 Co 52/2010 z 10. júna 2010 bol zrušený a vec bola vrátená na ďalšie konanie.

Z úradného záznamu zo 6. apríla 2010 spísaného na úrade práce vyplýva, že sťažovateľ sa osobne dostavil a uviedol, že jeho manželka 31. marca 2010 svojvoľne zobrala deti mimo miesta bydliska bez jeho vedomia a odmietla povedať, kde sa nachádzajú.

Z potvrdenia obvodného oddelenia sp. zn. ORP-OBV-ZV-16-211/2010 zo 6. apríla 2010 vyplýva, že uvedeného dňa sťažovateľ osobne oznámil, že jeho manželka mu odmieta umožniť stretnutie s deťmi, s ktorými odišla do B.

Z uznesenia Úradu justičnej a kriminálnej polície Okresného riaditeľstva Policajného zboru Zvolen sp. zn. ČVS: ORP-1009/1-OSV-ZV-2010 z 23. júla 2010 vyplýva, že trestné oznámenie sťažovateľa bolo odmietnuté. Uznesenie bolo potvrdené uznesením Okresnej prokuratúry Zvolen č. k. 1 Pn 493/10-5 z 25. augusta 2010.

Z uznesenia okresného súdu sp. zn. 12 C 137/2007 z 19. apríla 2009 vyplýva, že ním bol zamietnutý návrh sťažovateľa na nariadenie predbežného opatrenia. Uznesenie bolo potvrdené uznesením krajského súdu sp. zn. 12 Co 164/2010 z 3. júna 2010.

Z rozsudku krajského súdu sp. zn. 17 Co 52/2010 z 10. júna 2010 vyplýva, že ním bol potvrdený rozsudok okresného súdu č. k. 12 C 137/2007-317 z 23. októbra 2009 vo výroku o rozvode, zverení detí na čas po rozvode a vyživovacej povinnosti sťažovateľa a zmenený vo výroku o úprave styku sťažovateľa s deťmi tak, že sa s týmito môže stretávať každý páry týždeň od piatku 16.00 h do nedele 16.00 h, počas jarných prázdnin, veľkonočných sviatkov, vianočných sviatkov a vianočných prázdnin. Podľa názoru krajského súdu niet dôvodu spochybňovať závery znaleckého posudku, ktoré v kontexte s inými vykonanými dôkazmi vedú k záveru, že najlepším riešením je, aby boli deti zverené matke. Pritom však nemožno nebrať do úvahy tú skutočnosť, že sťažovateľ má všetky predpoklady na to, aby výchovu detí zvládol. Dokázal to nielen niekoľkomesačnou výlučnou starostlivosťou o dcéru, ale aj ďalším konaním. Na druhej strane však treba zdôrazniť, že správanie sťažovateľa voči manželke je takého charakteru, ktorý nezaručuje, aby sa vývoj detí uberal správnym smerom. Neuvážené kroky sťažovateľa vedúce k trestnému stíhaniu, vulgárne správanie, ale aj obsah SMS správ vzájomné vzťahy nielenže neužujú, ale práve naopak rozvracajú. Jediným možným riešením je, aby deti vyrastali spolu u jedného z rodičov, ktorý má najlepšie predpoklady, aby túto situáciu zvládol. Krajský súd pripúšťa, že najideálnejším riešením by bolo, aby deti vyrastali v striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, s ktorou počítá novela zákona o rodine od 1. júla 2010. V tejto súvislosti treba uviesť, že predovšetkým vinou sťažovateľa bola manželka nútená odstáť sa zo Z. do B., a táto skutočnosť vylučuje vzhľadom na značnú vzdialenosť a plnenie školských povinností detí možnosť striedavej starostlivosti. Krajský súd uveril

tvrdeniu manželky, že jej odchod zo Z. do B. bol motivovaný konaním a správaním sťažovateľa. Vyhodnotením výpovede syna nebolo možné dospieť k záveru, že by manželka vo výchove urobila také závažné pochybenia, ktoré by odôvodňovali zverenie syna sťažovateľovi. Hlavným motívom túžby syna vrátiť sa do Z. nie je totiž iba to, aby býval výlučne so sťažovateľom, s ktorým vo voľnom čase chytá ryby a hrá futbal, ale najmä to, že v novej škole sa nepresadil podľa svojich predstáv. Skôr sa krajskému súdu javí to, že tým, že deti spolu nežijú a nevyrastajú, začali sa od seba citovo vzdďaľovať. Svedčí o tom správanie dcéry a obsah jej SMS správy z 3. mája 2010. Táto nasvedčuje tomu, že sťažovateľ vyvíja malú, resp. žiadnu snahu o to, aby si dcéra svoju matku vážila, ctíla a prechovávala k nej úctu.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Na rozhodnutie o tej časti sťažnosti, ktorá sa týka konania vedeného úradom práce pod bližšie neuvedenou spisovou značkou, nie je daná právomoc ústavného súdu.

Ako to vyplýva z už citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, právomoc ústavného súdu poskytovať ochranu základným právam a slobodám je daná iba subsidiárne, teda len vtedy, ak o ochrane týchto práv nerozhodujú všeobecné súdy.

Predmetom tejto časti sťažnosti je sťažovateľovo podanie úradu práce zo 6. apríla 2010, v ktorom mu vytýka, že zostal vo veci nečinný. Odhliadnuc od skutočnosti, že tejto námietke zodpovedajúce porušenie čl. 48 ods. 2 ústavy (podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných priet'ahov) sťažovateľ nenamieta, právomoc poskytnúť ochranu proti nečinnosti orgánu verejnej správy má všeobecný súd v konaní podľa piatej časti štvrtej hlavy Občianskeho súdneho poriadku, teda v rámci správneho súdnictva v konaní proti nečinnosti orgánu verejnej správy podľa § 250t Občianskeho súdneho poriadku. Tým je zároveň vylúčená právomoc ústavného súdu.

Za zjavne neopodstatnenú považuje ústavný súd sťažnosť v časti smerujúcej proti konaniu vedenému obvodným oddelením pod sp. zn. ORP-OBV-ZV-16-211/2010.

Podstatou tejto časti sťažnosti je skutočnosť, že sťažovateľ 6. apríla 2010 osobne oznámil obvodnému oddeleniu, že jeho manželka odviedla ich dve deti bez jeho vedomia 31. marca 2010 zo Z., pričom tají miesto ich pobytu a znemožňuje mu akýkoľvek kontakt s nimi.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu

možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Podľa názoru ústavného súdu obvodnému oddeleniu nemožno vytýkať žiadne pochybenie vo veci za situácie, keď zrejme z dôvodu vecnej príslušnosti muselo podanie sťažovateľa postúpiť Úradu justičnej a kriminálnej polície Okresného riaditeľstva Policajného zboru Zvolen, ktorý sa potom podaním sťažovateľa meritórne zaoberal a uznesením z 23. júla 2010 ho odmietol. Následne potom bolo uznesenie potvrdené Okresnou prokuratúrou Zvolen 25. augusta 2010. Ak bol sťažovateľ so spôsobom vybavenia podania nespokojný, mal napadnúť konečné uznesenie o odmietnutí jeho trestného oznámenia.

Nie je v právomoci ústavného súdu rozhodnúť ani o tej časti sťažnosti, ktorá smeruje proti konaniu vedenému okresným súdom pod sp. zn. 12 C 137/2007. Popri všeobecných úvahách o subsidiárnej povahe právomoci ústavného súdu už uvedených v súvislosti s tou časťou sťažnosti, ktorá smerovala proti konaniu vedenému úradom práce, treba konkrétne uviesť, že tak proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 12 C 137/2007 z 19. apríla 2009, ako aj proti rozsudku okresného súdu č. k. 12 C 137/2007-317 z 23. októbra 2009 bolo prípustné odvolanie ako riadny opravný prostriedok, v dôsledku čoho právomoc poskytnúť ochranu označeným právam sťažovateľa mal krajský súd v odvolacom konaní. Tým je zároveň vylúčená právomoc ústavného súdu. K dosiaľ uvedenému treba dodať, že sťažovateľ podal proti obom rozhodnutiam okresného súdu odvolanie, čím využil zákonom danú možnosť ochrany označených práv vo vzťahu voči okresnému súdu.

Napokon za zjavne neopodstatnenú treba považovať sťažnosť aj v časti smerujúcej proti konaniu vedenému krajským súdom pod sp. zn. 12 Co 164/2010 a sp. zn. 17 Co 52/2010, a to tak s ohľadom na uznesenie krajského súdu z 3. júna 2010, ako aj s ohľadom na jeho rozsudok z 10. júna 2010.

Sťažovateľ v tejto časti sťažnosti vyjadruje v podstate nespokojnosť s konečným rozhodnutím krajského súdu, ktorý podľa neho deti nesprávne zveril manželke a v dôsledku

toho nebolo ani správne upravené výživné a rozsah styku s deťmi. Výslovne pritom žiada zrušiť iba konečný rozsudok sp. zn. 17 Co 52/2010 z 10. júna 2010, teda nie aj uznesenie sp. zn. 12 Co 164/2010 z 3. júna 2010, ktorým bolo potvrdené zamietnutie jeho návrhu na predbežnú úpravu práv a povinností k deťom.

Vzhľadom na skutočnosť, že medzi uznesením z 3. júna 2010 a konečným rozsudkom z 10. júna 2010 je minimálny časový rozdiel, možno námietky sťažovateľa proti obom týmto rozhodnutiam skúmať z rovnakého uhla pohľadu, teda z hľadiska toho, či je konečný verdikt o úprave práv k deťom v súlade s označenými článkami ústavy.

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie veci všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 382/06).

Treba konštatovať, že sťažovateľ vlastne pokračuje v polemike so všeobecnými súdmi pred ústavným súdom uplatňovaním podstatnej časti argumentácie, na ktorú sa odvolával už pred všeobecnými súdmi. Domáha sa odlišného skutkového a právneho posúdenia podstaty veci. V tejto súvislosti ústavný súd poznamenáva, že pokiaľ ide o medze možností jeho zasahovania do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, tak mu neprislúcha hodnotiť správnosť skutkových záverov či právneho posúdenia veci

všeobecnými súdmi, pretože nie je prieskumným súdom, nadriadeným súdom, ale ani ochrancom zákonnosti. Jeho úlohou je kontrola zlučiteľnosti interpretácie a aplikácie zákonov všeobecnými súdmi s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách.

Krajský súd svoje závery veľmi podrobne, teda dostatočne a presvedčivo zdôvodnil, a to predovšetkým z hľadiska rozhodujúcich skutkových okolností, ktoré považoval za základ svojho rozhodnutia. Skutočnosť, že podľa názoru sťažovateľa nie sú tieto skutkové závery správne, nie je z pohľadu ústavného súdu rozhodujúca. Závery krajského súdu totiž nemožno v žiadnom prípade považovať ani za arbitrárne, ale ani za zjavne neodôvodnené. Preto niet ani dôvodu, aby ústavný súd do týchto záverov zasiahol.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. septembra 2010